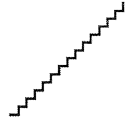

water
infrastructuur
milieu
bouw

Witteveen+Bos
van Twickelostraat 2
postbus 233
7400 AE Deventer
telefoon 0570 69 79 11
telefax 0570 69 73 44

onderwerp MER-toetsing
project quick scan haalbaarheid Laakzone
opdrachtgever Landschappartners B.V.
projectcode BUNS20-2
referentie BUNS20-2/tutr/008
opgemaakt door drs. B. Holleman
goedgekeurd door ing. B.J.J. Bossenbroek
status definitief
datum opmaak 29 maart 2007

paraaf

aan Landschappartners B.V. R.A.W. Cleveringa

1.1. Inleiding

Voor de quick scan Laakzone is onderzocht of het project of verschillende onderdelen hiervan m.e.r.- (beoordelings)plichtig zijn. Het project is getoetst aan de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage zoals die gelden sinds de recente wijziging in verband met de implementatie van de Europese Richtlijn voor Strategische Milieu Beoordeling. In het Besluit milieueffectrapportage zijn in onderdeel C activiteiten, plannen en besluiten opgenomen, ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage verplicht is. In onderdeel D staan activiteiten, plannen en besluiten die een beoordelingsplicht hebben. Hieronder wordt ingegaan op een aantal bepalingen uit onderdeel C en D, waarvoor de m.e.r.-(beoordelings)plicht nader onderzocht is. Andere bepalingen zijn evident niet aan de orde.

De bijlagen C en D van het Besluit milieueffectrapportage bestaan uit 4 kolommen met:

1. activiteiten;
2. gevallen;
3. plannen;
4. besluiten.

Een in de 1^e kolom genoemde activiteit is pas mer-plichtig in de gevallen die in de 2^e kolom genoemd zijn. De 3^e kolom noemt de plannen die (plan)mer-plichtig zijn wanneer zij het kader vormen voor latere besluitvorming over de betreffende activiteit. De 4e kolom benoemt de (uitvoerings)besluiten die voor de betreffende activiteit (besluit)mer-plichtig zijn.

1.2. M.e.r.-plicht

Onder C10.1 en onder D10 is de aanleg van één of meer recreatieve of toeristische voorzieningen die:

- 500.000 bezoekers of meer per jaar aantrekt,
- een oppervlakte beslaat van 50 hectare of meer, of
- een oppervlakte beslaat van 20 hectare of meer in een gevoelig gebied.

De vraag die hierbij gesteld moet worden is of de herinrichting van de laakzone gezien moet worden als het creëren van een dergelijke toeristische voorziening. Hoewel de laakzone aangepast wordt voor een beter recreatief gebruik, is dit naar onze mening niet een toeristische voorziening zoals in dit onderdeel bedoeld is. In de 'nota van toelichting' van mr. S Pieters worden een aantal voorbeelden genoemd van

dergelijke toeristische voorzieningen te weten: pretparken, themaparken, skibanen, vakantiedorpen, kampeerterreinen, et cetera. Deze voorbeelden zijn duidelijk van een andere orde dan de herinrichting van de Laakzone. Het beter geschikt maken van de laak voor recreatie zal geen 500.000 bezoekers per jaar aantrekken. Daarnaast geldt dat de nieuwe recreatieve voorzieningen in de Laakzone weliswaar plaatsvinden in een gebied dat groter is dan 50 hectare, maar dat het overgrote deel van dit gebied haar huidige (agrarische) functie houdt en dus niet zal veranderen in 'toeristische voorziening'.

Onderdeel C27.3 gaat over de structurele verlaging van het (streef-)peil van een oppervlaktewater. Dit is van belang in gevallen waarin de activiteit:

- betrekking heeft op een verlaging van 16 cm of meer;
- plaatsvindt in een gevoelig gebied of een weidevogelgebied;
- betrekking heeft op een oppervlakte van 200 hectare of meer.

Zowel het Utrechtse als het Gelderse deel van de laakzone is in de streekplannen van deze provincies aangeduid als weidevogelgebied. In model 3 wordt het zomerpeil in het noordelijke deel van de Rengerswetering met 10 centimeter verlaagd, dit noordelijke deel heeft een oppervlakte van minder dan 200 hectare. Aangezien het hier gaat om een zogenaamde 'limitatieve opsomming', waarbij aan alle drie de criteria voldaan moet worden, is hier geen sprake van een m.e.r.-plicht. Het peilbeheer in de polder blijft bovendien gelijk door de aanleg van een parallelsloot.

1.3. M.e.r.-(beoordelings)plicht

de sluis

Om te bepalen of de sluis m.e.r.(beoordelings)plichtig is, zijn de onderdelen C12.2 en D12.1 relevant.

Onderdeel C12.2 luidt:

De wijziging of uitbreiding van: a. een zee- of deltadijk, of b. een rivierdijk.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een wijziging of uitbreiding van een zee- of deltadijk van 5 kilometer of meer en een wijziging van het dwarsprofiel van de zee- of deltadijk van 250 m2 of meer, of 2°. een wijziging of uitbreiding van een rivierdijk van 5 kilometer of meer.	Het plan, bedoeld in artikel 2a, 4a, 7, 10, 11, eerste lid, en 36c van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en het plan, bedoeld in de artikelen 3 en 7 van de Wet op de waterhuishouding.	De goedkeuring door Gedeputeerde Staten van het plan, bedoeld in artikel 7b, tweede lid, van de Wet op de waterkering.
--	--	---	--

Onderdeel D12.1 luidt:

De wijziging of uitbreiding van: a. een zee- of deltadijk, of b. een rivierdijk.		Het plan, bedoeld in artikel 2a, 4a, 7, 10, 11 eerste lid, en 36c van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en het plan, bedoeld in de artikelen 3 en 7 van de Wet op de waterhuishouding.	De goedkeuring van Gedeputeerde Staten van het plan, bedoeld in artikel 7b, tweede lid, van de Wet op de waterkering.
--	--	--	---

De relevante definities van in het Besluit milieueffectrapportage luiden:

- zee- of deltadijk:
 - de Afsluitdijk alsmede een primaire waterkering;
 - a. langs of in de Zeeuwse rijkswateren;
 - b. langs de kust van de provincies Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Friesland of Groningen;
 - c. langs of in het Grevelingenmeer, Krammer-Volkerak, Hollandsch Diep of Haringvliet;
 - d. in het benedenrivierengebied, voor zover niet genoemd in onderdeel a van de definitie van een «rivierdijk»;
 - e. langs de Waddeneilanden;

- rivierdijk:
 - a. een primaire waterkering in het benedenrivierengebied langs of in de Hollandsche IJssel, de Lek, de Boven Merwede, de Beneden Merwede, de Nieuwe Merwede, de Biesbosch, het Steurgat, de Bergsche Maas, de Amer, de Noord, de Dordtse Kil, het Wantij, de Oude Maas, de Nieuwe Maas of het Spui;
 - b. een andere dan in onderdeel a genoemde primaire waterkering, met uitzondering van zee- of deltadijken;
- primaire waterkering: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet op de waterkering.

De definitie van 'primaire waterkering' in artikel 1 van de Wet op de waterkering luidt:

'een waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming doordat deze ofwel behoort tot het stelsel dat een dijkkringgebied - al dan niet met hoge gronden omsluit, ofwel vóór een dijkkringgebied is gelegen'. In bijlage 1 van deze wet is een kaartje van Nederland opgenomen waarin de dijk langs het Eemmeer als zodanig is aangewezen.

Omdat de onderhavige waterkering niet wordt genoemd bij de betreffende opsomming, is de waterkering langs het Eemmeer geen 'zee- of deltadijk'. Het is echter wel een rivierdijk zoals bedoeld in onderdeel b. van de definitie van rivierdijk, omdat het een primaire waterkering is. Dat blijkt uit de definitie uit de Wet op de waterkering in combinatie met bijlage I van die wet.

Afgaande hierop lijkt de activiteit m.e.r.-beoordelingsplichtig. De aanleg van een sluis kan naar onze mening worden beschouwd als een 'wijziging' van de dijk. Categorie D12.1 (m.e.r.-beoordelingsplicht) is dan in principe van toepassing omdat de activiteit hierin niet verder wordt afgebakend. De aanleg van de sluis valt niet in de categorieën van activiteiten waarvoor op grond van categorie C12.2 rechtstreeks de m.e.r.-plicht geldt.

De m.e.r.-beoordelingsplicht geldt 'in beginsel' omdat artikel 2 van het Besluit milieueffectrapportage in lid 3 zegt dat de plan-mer plicht zoals benoemd in kolom 3 alleen geldt '*...voor zover die plannen een kader vormen voor een besluit dat behoort tot een categorie die is aangewezen op grond van het vierde lid, en voor zover die plannen niet zijn aangewezen als categorieën van besluiten als bedoeld in dat lid.*' En het 4^e lid van artikel 2 wijst de categorieën van besluiten aan die in de 4^e kolom zijn genoemd.

Anders gezegd: De plan-mer-plicht voor de plannen in de 3^e kolom, geldt alleen als dat plan het kader vormt voor een besluit dat in de 4^e kolom wordt genoemd.

In het onderhavige geval wordt in de 4^e kolom als besluit genoemd 'de goedkeuring van Gedeputeerde Staten van het plan, bedoeld in artikel 7b, tweede lid, van de Wet op de waterkering'.

Het 'plan' waarover artikel 7b, lid 2 van de Wet op de waterkering spreekt, is een plan als bedoeld in artikel 7, lid 1 van diezelfde wet: 'De aanleg, versterking of verlegging van een primaire waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld plan'.

Op basis van de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de waterkering¹ is er naar onze mening geen sprake van dat er voor de aanleg van de sluis een dergelijk plan wordt opgesteld of opgesteld zou moeten worden. Op grond van deze verwijzing kan daarom naar onze mening geoordeeld worden dat er geen sprake is van een besluit zoals bedoeld in onderdeel D.12.1. Gezien artikel 2 van het Besluit milieueffectrapportage geldt er daarom ook geen verplichting om een plan-mer te maken.

overige onderdelen

Onderdeel D9 handelt over de inrichting van het landelijk gebied dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan. Het gaat hierbij om gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een functiewijziging in de

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 747, nr 3.

natuur, recreatie of landbouw met een oppervlakte van 125 hectare of meer, met uitzondering van ruilverkaveling met een administratief karakter of van een aanpassingsinrichting. Bij het project gaat het om een aantal maatregelen die binnen een bepaald plangebied plaatsvinden. Dit houdt echter niet in dat dit een wijziging is in de 'inrichting van het landelijk gebied' zoals hier bedoeld wordt. De functie van het gebied wijzigt namelijk vrijwel niet.

1.4. Plan-mer plicht vanwege passende beoordeling

De verplichting om een plan-mer te moeten maken geldt ook wanneer er voor het plan (project) een passende beoordeling moet worden opgesteld in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

Uit het onderdeel Ecologie van de onderhavige quick scan blijkt dat naar onze mening voor het project Laakzone geen passende beoordeling nodig is omdat er geen significante negatieve gevolgen worden verwacht.

Dat betekent dat er ook vanuit deze invalshoek geen plan-mer verplichting is.

1.5. Conclusie

Op basis van het voorgaande concluderen wij dat het project Laakzone, zoals beschreven in het Schetsboek versie C, niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig is.